

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Szegeden, 2020. november 25. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az önbíráskodás büntette és más bűncselekmények miatt I.rendű vádlott neve és társa ellen indított büntetőügyben a Szegedi Törvényszék 2019. április 4. napján kihirdetett I.B.1591/2016/65. számú ítéletének I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó részét megváltoztatja a következők szerint:

A vagyon elleni bűncselekmény jogszabályi alapja a Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont be) alpontja.

A szabadságvesztés tartamát 2 (kettő) évre enyhíti és annak végrehajtását 4 (négy) év próbaidőre felfüggeszti.

A szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén az I. rendű vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

A kiutasításra vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Megállapítja, hogy az elsőfokú eljárásban összesen 939.838,- (kilencszázharminckilencezer-nyolcszázharmincnyolc) forint bűnügyi költség merült fel, amelyből 671.125,- (hatszázhetvenegyezer-százhuszonöt) forintot visel az állam.

A 2017. évi tárgyalási napokra utalást mellőzi.

Egyebekben az első fokú ítélet I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó részét helybenhagyja.

Megállapítja, hogy a vádlott ország 1 született, anyja neve I. rendű vádlott anyja neve, tényleges tartózkodási helye cím., ideiglenes tartózkodási engedélyének száma engedély száma.

A másodfokú eljárásban felmerült 154.016,- (százötvennégyezer-tizenhat) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

- [1] Az elsőfokú bíróság I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott bűnösségét önbíráskodás büntetében [Btk. 368. § (1) bekezdés], lopás vétségében [Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, bf) alpont] és testi sértés büntetében [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 4 év szabadságvesztésre és 4 év ország 2 területéről történő kiutasításra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben állapította meg, továbbá rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, az I. rendű vádlott által előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, a bűnjelekről és a bűntügyi költségről.
- [2] Az első fokú ítélettel szemben I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott és védője jelentett be fellebbezést, egyezően az önbíráskodás büntette és a lopás vétsége vonatkozásában a bűnösség megállapítása miatt, felmentés érdekében, valamint a kiszabott büntetés lényeges enyhítése és a kiutasítás mellőzése érdekében.
- [3] A védő fellebbezésének írásban benyújtott indokolásában - amelyet a nyilvános ülésen is fenntartott - az I. rendű vádlott részfelmentésére irányuló fellebbezését visszavonta azzal, hogy védence mindhárom bűncselekmény elkövetését beismeri. A fellebbezést a kiszabott szabadságvesztés tartamának lényeges enyhítése és végrehajtásának a törvényi maximumban meghatározott próbaidőre történő felfüggesztése, továbbá a kiutasítása mellőzése végett tartotta fenn. Indítványozta, hogy a másodfokú bíróság további enyhítő körülményként vegye figyelembe, hogy az első fokú ítélet meghozatala óta is közel másfél év telt el, a vádlott valamennyi bűncselekmény elkövetését beismerte, személyi körülményei lényegesen megváltoztak. Védence időközben házasságot kötött, amelyből gyermek is született. A felesége jelenleg GYES-en van. Az I. rendű vádlott munkavállalási engedélyre vár, de már most rendelkezik okirattal arról, hol tud elhelyezkedni ennek birtokában. Az I. rendű vádlott egyetemi tanulmányait befejezte, diplomát szerzett. Egy kiskorú gyermek eltartásáról kell gondoskodnia, édesanyja továbbra is havi 150.000-200.000,- forintnak megfelelő összeggel támogatja.
- [4] A Szegedi Fellebbviteli Főügyészség Bf.92/2017/8. számú átiratában a vagyon elleni bűncselekmény tekintetében a jogi indokolás kiegészítését, egyebekben azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság az első fokú ítélet fellebbezések folytán felülbírált részét hagyja helyben a lopási cselekmény jogszabályi alapjának helyesbítésével.
- [5] A fellebbezési nyilvános ülésen az ügyészség a kiutasítás mellőzésére irányuló fellebbezést az I. rendű vádlott családi körülményeire tekintettel támogatta. Egyebekben az átiratában foglaltakat fenntartotta. Álláspontja szerint helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor az úgynevezett középértéktől (jelen esetben hét év) a vádlott javára eltért. A büntetés kiszabásánál irányadó körülményekre, a többszörös halmazatra és a bűncselekmények tárgyi súlyára figyelemmel azonban a szabadságvesztés lényeges enyhítésére irányuló fellebbezést alaptalannak tartotta.
- [6] I.rendű vádlott neve I. rendű vádlott mindenben csatlakozva védőjéhez, a szabadságvesztés lényeges enyhítését és a kiutasítás mellőzését indítványozta. Akként nyilatkozott, hogy a bűncselekmények elkövetését nagyon megbánta.
- [7] A vádlott és a védő okiratokat csatolt az I. rendű vádlott személyi körülményeire vonatkozóan.
- [8] Az ítélőtábla az enyhítést célzó fellebbezéseket alaposnak találta.
- [9] A másodfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 590. § (1) és (2) bekezdése alapján - a (9) bekezdésben írt korlátok között - a fellebbezéssel sérelmezett ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált.

- [10] A védő a Be. 587. § (1) bekezdésére alapítva a felmentésre irányuló fellebbezését - a vádlott hozzájárulásával és vele egyezően - visszavonta. Ez azonban a teljeskörű felülbírálatot nem érintette, mert az ítélet tábla álláspontja szerint a fellebbezés iránya annak bejelentésekor rögzült.
- [11] Az elsőfokú bíróság a perrendi szabályokat döntően betartotta, hatályon kívül helyezésre okot adó eljárási szabálysértést nem valósított meg.
- [12] Észlelte azonban az ítélet tábla, hogy a 2018. november 29-én készült 58. sorszámú tárgyalási jegyzőkönyvben a törvényszék tévesen állapította meg azt, hogy az előző érdemi tárgyalás óta hat hónapnál hosszabb idő nem telt el. Ezt megelőzően ugyanis az elsőfokú bíróság az ügyben 2018. április 24. napján tartott érdemi tárgyalást. A Be. 518. § (3) bekezdésének második mondata szerint: „ha a korábbi tárgyalási határnap óta hat hónap eltelt, a tárgyalást az ügyész, a vádlott vagy a védő indítványára meg kell ismételni”. Tekintettel arra, hogy ilyen indítványt az arra jogosultak nem terjesztettek elő, a tárgyalási időköz téves megállapítása, illetve a korábbi tárgyalás megismétlésének elmulasztása nem hatott ki lényegesen az ítéletre.
- [13] A másodfokú bíróság az I. rendű vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket [Be. 561. § (3) bekezdés b) pont] a következőkkel egészítette ki:
- [14] I. rendű vádlott neve I. rendű vádlott 2020. május 9. napján házasságot kötött I. rendű vádlott felesége neve nemzetisége állampolgárral. A házasságból 2020. május 10. napján I. rendű vádlott gyermekének neve keresztnévű gyermeke született. Az I. rendű vádlott 2019. június 13. napján elvégezte a oktatási intézmény neve alapképzési szakát. Az I. rendű vádlott letelepedési kérelmének pozitív elbírálását követően a munkáltató neve (munkáltató címe) munkakör neve havi bruttó 210.600,- forintért dolgozna. Erről az I. rendű vádlott foglalkoztatási szándéknyilatkozattal rendelkezik.
- [15] A másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdés a) pontja szerint eljárva az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján azzal helyesbítette az első fokú ítélet tényállását, hogy a II. pontban írt szórakozóhely írásmódja szórakozóhely 1 neve, és a II. rendű terheltet 2016. április 13. napján bocsátották otthonába (első fokú ítélet 4. oldal első és 5. oldal utolsó előtti bekezdése). Az első fokú ítéletben megjelölt időpontban, 2016. április 18. napján a II. rendű terhelt varratszedés miatt jelent meg ambuláns kezelésen.
- [16] Egyebekben az első fokú ítélet tényállása hiánytalan, az előbb írt kiegészítésekkel és helyesbítésekkel irányadó volt a másodfokú felülbírálat során.
- [17] Az elsőfokú bíróság széleskörű, igen hosszadalmas bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek során számos tanút kihallgatott. Az I. rendű vádlott az elsőfokú eljárásban az önbíráskodás büntetnének és a lopás vétségének az elkövetését tagadta. A törvényszék a vádlotti védekezéssel szemben a tanúvallomásokot fogadta el és értékelte bizonyítékként. Az elsőfokú bíróság részletesen ismertette az egyes tanúk, továbbá a II. rendű vádlott vallomását. Az ítélet indokolásában részletesen kitért arra, hogy az I. rendű vádlott 2016. április 5. napján előbb a szórakozóhely 2 neve, majd a szórakozóhely 1 neve kifejtett magatartását mely vallomásokra figyelemmel állapította meg. A bizonyítékok értékelése logikus és mindenben megfelelt az iratok tartalmának.
- [18] Megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban nincs törvényi lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére. Az I. rendű vádlott és a védő a másodfokú eljárásban már nem sérelmezték a bizonyítékok mérlegelésén alapuló tényállást, és abból a vádlott bűnösségére levont következtetést.
- [19] Az I. rendű vádlott a testi sértés büntetnében a bűnösségét már az elsőfokú eljárásban is elismerte. A vádlott bűnösségét az egyéb bizonyítékok (a II. rendű vádlott és az e körben kihallgatott tanúk vallomása, valamint az igazságügyi orvosszakértői vélemény) is alátámasztotta.
- [20] A megalapozott tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen következtetett a vádlott bűnösségére és a bűncselekmények minősítése is törvényes.
- [21] Észlelte a másodfokú bíróság - egyezően a fellebbezési főügyészési átiratban foglaltakkal -, hogy a vagyon elleni bűncselekmény esetében eltérés van az ítélet rendelkező része és indokolása (12. oldal utolsó előtti bekezdés) között.

- [22] Míg ez utóbbi a lopás vétségének jogszabályi alapjaként a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (Btk.) 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, be) alpontját jelöli meg, addig a rendelkező részben a törvényszék a bűncselekmény bf) alpontjára utal. Az indokolásból azonban egyértelmű - és ez a helyes -, hogy az elsőfokú bíróság az I. rendű vádlottnak a tényállás II. pontjában részletezett magatartását egy vagy több közokirat, magánokirat vagy készpénz-helyettesítő fizetési eszköz egyidejű elvételeivel elkövetett lopás vétségének minősítette. Ezért az ítélőtábla megállapította, hogy a vagyon elleni bűncselekmény jogszabályi alapja a Btk. 370. § (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pont, be) alpontja.
- [23] Osztotta a másodfokú bíróság a fellebbviteli főügyészség indítványát a tekintetben is, hogy a vagyon elleni bűncselekményt illetően az első fokú ítélet indokolása kiegészítésre szorul. Az I. rendű vádlott az elsőfokú eljárásban azzal védekezett, hogy a sértett (II. rendű vádlott) pénztárcáját vissza akarta adni, illetve nem tudta, hogy az mit tartalmaz. Ezért szükséges a Btk. 378. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogtalan elsajátítás vétségének és a szóban forgó lopás vétségének az elhatárolása. A Btk. 378. § (1) bekezdés a) pontja szerinti jogtalan elsajátítás vétségét az követi el, aki a talált idegen dolgot eltulajdonítja, vagy nyolc napon belül a hatóságnak vagy annak, aki elvesztette nem adja át. Talált dolog az, amit a birtokosa elvesztett, azaz akaratan kívül került ki az uralma alól a dolog, annak birtoklásával tehát nem szándékosan hagyott fel. A közönség számára nyitva álló hivatali helyiségben, közforgalmú közlekedési és szállítási vállalat szállítóeszközén, az üzletben és vendéglátó-ipari egységben felejtett vagyontárgyak nem gazdátlanok, az ilyen vagyontárgyaknak eltulajdonítás céljából való elvétele nem jogtalan elsajátítás, hanem lopás (HVG-ORAC Magyar büntetőjog Kommentár a gyakorlat számára - Harmadik kiadás II. kötet 1381. oldal első pótlás). Az irányadó tényállás szerint a II. rendű terhelt a szórakozóhely 1 neve ismeretlen helyen elhagyta az irattárcáját a benne lévő készpénzzel és okiratokkal. Azt az I. rendű vádlott találta meg és azt követően sem adta vissza a II. rendű terheltnek, hogy észlelve az irattárca elvesztését, a II. rendű vádlott felszólította ismerőseit, köztük az I. rendű vádlottat, annak visszaadására. Az I. rendű vádlott tagadta, hogy nála lenne a II. rendű terhelt irattárcája és megpróbálta mielőbb elhagyni a szórakozóhelyet.
- [24] Mindezen tényekből az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azt a következtetést, hogy az I. rendű vádlott az irattárcát eltulajdonította és a már hivatkozott töretlen bírói gyakorlat szerint ezzel nem a jogtalan elsajátítás, hanem a lopás vétségét követte el.
- [25] Az önbíráskodás büntette esetében az ítélőtábla helyesbítette az első fokú ítélet 9. oldal ötödik bekezdését akként, hogy „illetve vele szemben semmilyen erőszakot nem alkalmazott a *jogosnak* vélt követelésének kikényszerítése érdekében”. A Btk. 368. § (1) bekezdése szerinti önbíráskodás büntettének célzata a jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igény érvényesítése.
- [26] Az elsőfokú bíróság a testi sértés büntettének jogszabályi alapját helyesen jelölte meg. A jogi indokolása e vonatkozásban annyiban szorult kiegészítésre, hogy az I. rendű vádlott egyenes szándéka kiterjedt a sértett bántalmazására és arra, hogy nyolc napon túl gyógyuló sérülést okozzon. Erre a bűncselekmény elkövetési eszközéből, a célzott testtájból, valamint az elkövetés módjából lehet következtetni. Az I. rendű vádlott a helyszínt elhagyni igyekvő II. rendű vádlottat orvul, kitérésre vagy elhárításra lehetőséget sem adva, háton szúrta.
- [27] Mindezen körülményekből az I. rendű vádlottnak számolnia kellett azzal is, hogy a bántalmazás eredményeként a sértettnél akár az életveszélyes sérülés lehetősége is bekövetkezhethet, de ő eziránt közömbös maradt. Így az életveszélyes sérülésre, mint eredményre, az eshetőleges szándéka terjedt ki.
- [28] A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények kiegészítésre szorultak.
- [29] Az ítélőtábla további enyhítő körülményként vette figyelembe, hogy a vádlott a másodfokú eljárásban a tényállás I. és II. pontjában részletezett bűncselekmény elkövetését is beismerete. A másodfokú eljárásban feltárt személyi körülmények alapján további enyhítő körülmény, hogy az I. rendű vádlott egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik és a bűncselekmények elkövetését

megbánta. Az ítélet tábla a büntetés kiszabásánál figyelembe vette azt is, hogy az első fokú ítélet meghozatala óta több mint másfél év telt el.

- [30] A másodfokú bíróság további súlyosító körülményként értékelte a lopás és a testi sértés bűncselekmények elszaporodottságát a Szegedi Törvényszék illetékességi területén [Szegedi Törvényszék 2/2017. (IX. 21.) Kollégiumi állásfoglalása]. Emellett a vagyon elleni erőszakos bűncselekmény és a testi sértés büntette esetében súlyosító körülmény a garázda jellegű elkövetés.
- [31] Helyesen állapította meg a törvényszék, hogy a Btk. 82. § (2) bekezdése alapján a büntetés kiszabásánál irányadó középérték 7 év szabadságvesztés. Ettől az általa megállapított enyhítő körülményekre figyelemmel a vádlott javára lényegesen eltért.
- [32] A másodfokú bíróság az I. rendű vádlott életkörülményeiben bekövetkezett lényeges, pozitív irányú változásokra figyelemmel lehetőséget látott a szabadságvesztés tartamának lényeges enyhítésére. Az I. rendű vádlott büntetlen előéletű, nincs adat arra, hogy az ítéletben elbírált bűncselekmények elkövetése óta összeütközésbe került a törvénnyel. Az I. rendű vádlott időközben magyar állampolgárral házasságot kötött, gyermeke is született, rendezett életvitelt folytat, beilleszkedett a társadalomba. A bűncselekmények elkövetését őszintén megbánta, mindkét sértett megbocsátott.
- [33] Mindezek alapján a másodfokú bíróság úgy ítélte, hogy az I. rendű vádlottal szemben elegendő a törvényi minimumnak megfelelő szabadságvesztés kiszabása, ezért annak tartamát 2 évre enyhítette.
- [34] Az enyhítő körülmények túlsúlyára és nyomatékára figyelemmel a másodfokú bíróság arra is lehetőséget látott, hogy a szabadságvesztés végrehajtását a Btk. 85. § (1) bekezdése alapján próbaidőre felfüggeszse.
- [35] A bűncselekmények többszörös halmazatára, a vagyon elleni erőszakos és a testi épség elleni bűncselekmények tárgyi súlyára figyelemmel a próbaidő tartamát a Btk. 85. § (2) bekezdése alapján viszonylag hosszú időben, 4 évben állapította meg. Az ítélet tábla álláspontja az, hogy viszonylag hosszú tartamú próbaidő szükséges ahhoz, hogy a Btk. 79. §-a szerinti büntetési célok megvalósuljanak.
- [36] A védelmi fellebbezések a kiutasítás mellőzésére is irányultak, és azt az ügyészség is támogatta a másodfokú eljárásban felmerült új körülményekre tekintettel.
- [37] A számba vett enyhítő körülményekre és arra figyelemmel, hogy a vádlott az első fokú ítélet meghozatala óta házasságot kötött, amelyből gyermek is született, eltartásáról a vádlott gondoskodik, foglalkoztatásának lehetősége hosszabb távon biztosított, az ítélet tábla álláspontja az, hogy a kiutasítással az I. rendű vádlott családi életének tiszteletben tartásához fűződő jogai jelentősen sérülnének. Ezért a másodfokú bíróság a kiutasítást mellőzte.
- [38] A végrehajtásában felfüggesztett szabadságvesztésre ítélt vádlott esetében a másodfokú bíróság hivatalból vizsgálta az előzetes bírósági mentesítés lehetőségét [8/2015. (IV. 17.) AB határozat]. Az I. rendű vádlott rövid idő alatt garázda jelleggel, a bűncselekmények többszörös halmazatát követte el, köztük vagyon elleni és személy elleni erőszakos bűncselekményt is. Ily módon a Btk. 102. § (1) bekezdése szerinti előzetes mentesítésre nem érdemes.
- [39] Az elsőfokú bíróság helyesen rendelkezett a vádlott által előzetes fogva tartásban töltött idő beszámításáról, ami a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére tekintettel nyilvánvalóan csak az elrendelés esetén kerülhet beszámításra.
- [40] A törvényszék helyesen rendelkezett a bűnjelekről is, e vonatkozásban az indokolás helyesbítésre szorult, mert a bűnjelek kiadására vonatkozó rendelkezés a *Be.* 321. § (1) bekezdésén, míg a megsemmisítésre vonatkozó rendelkezés szintén a *Be.* 320. § (2) bekezdésén alapult (első fokú ítélet 14. oldal első bekezdése).
- [41] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy volt olyan bűnügyi költség, amelyet az elsőfokú bíróság a költségjegyzékbe nem vezetett be, és részben ebből adódóan pontatlanul állapította meg az elsőfokú eljárásban összesen felmerült bűnügyi költség, valamint az állam által viselt bűnügyi költség összegét. Ezért azt a rendelkező részben írtak szerint állapította meg.

- [42] A törvényszék 2018. január 25. napján ülnökváltás miatt a tárgyalást megismételte, ezért szükségtelen volt a 2017. évi tárgyalási napokra utalni az ítélet bevezető részében (Büntetőeljárás jog Kommentár a gyakorlat számára, úgynevezett kapcsos kommentár, 1109. oldal). Ezért e tárgyalási napokat az ítélet táblája mellőzte.
- [43] A kifejtettekből következik, hogy az ítélet táblája a fellebbezéseket alaposnak találta, az első fokú ítélet fellebbezéseivel sérelmezett részét hivatalból felülbírálván, a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, egyebekben a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helyben hagyta.
- [44] A vádlott fellebbezési nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján megállapította a vádlott születési helyét, anyja nevét, tartózkodási helyét és ideiglenes tartózkodási engedélyének számát [Be. 604. § (3) bekezdés c) pont].
- [45] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költséget a Be. 613. § (1) bekezdése alapján - figyelemmel a Be. 576. § (1) bekezdés b) pontjára is - az állam viseli.
- [46] Az ítélet ellen a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése alapján fellebbezésnek nincs helye.

Szeged, 2020. november 25.

Dr. Benedek Tibor sk. . Cserháti Ágota sk.
a tanács elnöke előadó bíró

Sefta Márta dr. sk.
bíró

A Szegedi Ítélet táblája Bf.I.523/2019/28. számú ítélete és a Szegedi Törvényszék 1.B.1591/2016/65. számú ítéletének I.rendű vádlott neve I. rendű vádlottra vonatkozó és jelen ítélettel meg nem változtatott része a mai napon jogerős, és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Szeged, 2020. november 25.

Dr. Benedek Tibor sk.
a tanács elnöke